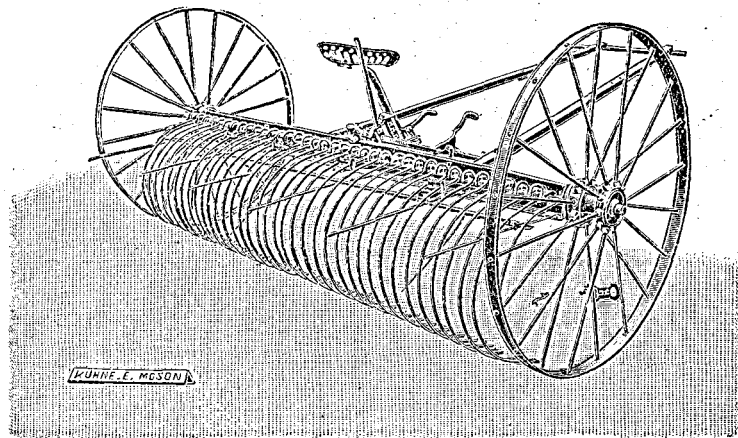

ERDÉLYI GAZDA

Motorhajtásu cséplőkészletek

elsőrendü kivitelben.

Mindennemü egy és többsoros KAPÁLÓESZKÖZÖK, javított rendszerü „1912“ Osborne

FÜKASZÁLÓGÉPEK,

legtökéletesebb New-Osborne KÉVEKÖTŐ-ARATÓGÉPEK, SORTRÁGYÁZÓ „Royal Drill“ VETŐGÉPEK beszerezhetők: 2012

Főraktár: Budapest, VI., Váci-körut 57/a.

Fiókok saját kezelésben:

Debreczen, Kaposvár, Szabadka, Temesvár.

„RÜHNE“ mezőgazdasági gépgyár r.-t.-nál

MOSONBAN

BCU Cluj / Central University Library Cluj

MINDEN GAZDA

érdeke, hogy összes **gép- és motor** szükségleteinek beszerzésekor az **E. K. A. R. T.**

Motor-, Gép- és Ipartelepek berendezési osztályától
kérjen ajánlatot.

I g a z g a t ó s á g:

Kolozsvár, Mátyás király-tér 29. szám. (Bánffy-palota.)

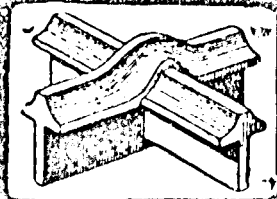
Telefon: 827. sz.

Távirati cím: "EKART"

NAGY JAVITÓMŰHELY

mindenféle rendszerü gépek javítására.

3033

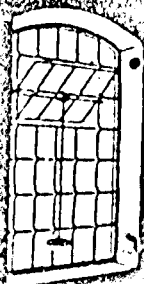

Szab.

„Köpplinger“-rendszerü Idomvasablakok

a legjobbak és a legolcsóbbak
Egyedül gyártók — ismeretessel és költségvetéssel díjaztuk szorán
műszerkeresés és idomvasablakgyártás — Kéno 1522

Lepier János Budapest, X. Asztalos Sándor-út 16.

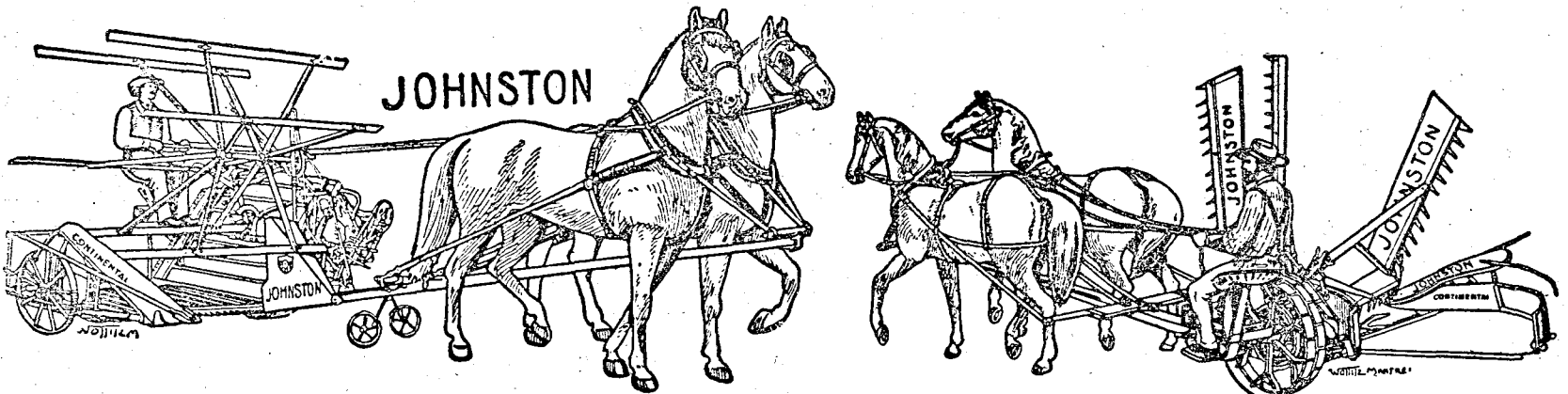
Az aratógép-technika legújabb vívmánya!

Az 1914. évi egyszerűsített és súlyban legkönnyebb eredeti amerikai

JOHNSTON

kévekötöző és marokrakó aratógépeink, fűkaszálóink és acélgereblyéink a világon a legjobbak!

A magyarországi viszonyoknak legjobban megfelelnek!

Gyártmányainkat egyszerű kezelés, szép munka és mindezekfelett tartósság jellemzik!

Allandó gépkiállításunkat kérjük megtekinteni!

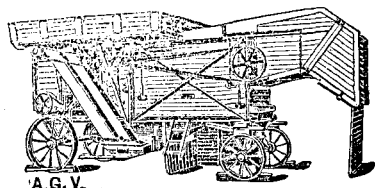
Ábrás leirással és árajánlattal díjmentesen szolgál:

Bächer Rudolf – Melichar Ferenc

Magyarországi vezérképviselő: **Szücs Zsigmond** Budapest, VI., Teréz-körut 26.

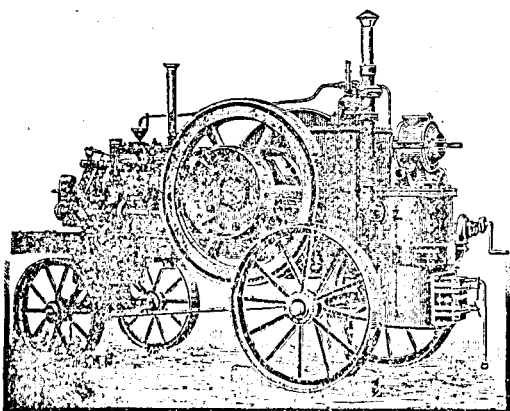
2672

Az állami gépgyár gyártmányai:

Acélkeretű golyós-csapágyas cséplőgépek.

Csekély hajtóerősükséglet! és kenőanyag fogyasztás! Tengelykopás kizárva! Nagy teljesítő képesség!

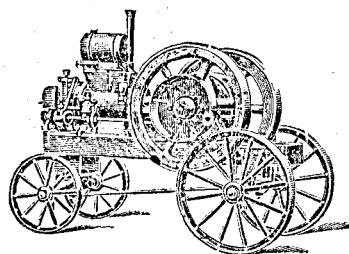
Szivógázlokomobilok

Újdonság! Szabadalom!
Rendkívül olcsó üzem! Zajtalan működés!
Könnyű kezelés!
Faszénfogyasztás óránként és lóerőnként kb. 480 gramm.
Földgázüzemre is alkalmasak!

Legújabb rendszerű szab.

NYERSOLAJLOKOMOBILOK.

Egyenletes működés! Tűzveszély kizárva!
Könnyű kezelés!
Nyersolaj fogyasztás óránként és lóerőnként kb. 280 gramm.

Benzinlokomobilok

porlasztóval (karburátor) és szabadalmazott szelephűtéssel ellátva.

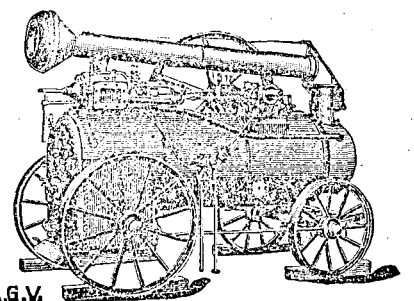
Megbízható üzem! Egyenletes járás!
Egyszerű kezelés Kevés benzinfogyasztás!

A losonci mezőgazdasági gépgyár gyártmányai: Losonci egyszerű és műtrágya szórával kombinált vetőgépek

Kalmár-féle rosták.

Resicai tükröcélekék. Tárcsásboronák és egyéb talajmivelő eszközök.

Érdeklődőknek árjegyzéket szívesen küld

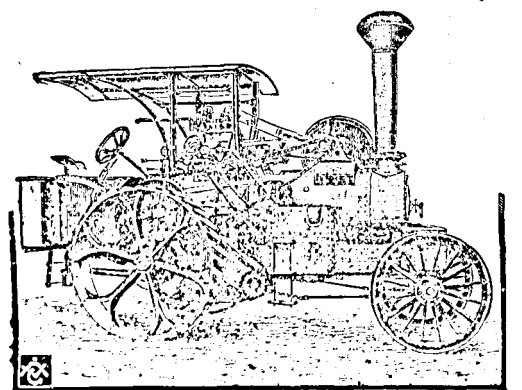

A.G.V.

GŐZLOKOMOBILOK

10 légkörnyomásra szerkesztve.

Fa-, szén- és szalmatüzelésre egyaránt alkalmasak. Nagy munkaképesség. Csekély vonóerősükséglet. Nagy tüzelőanyag- és vízmegtakarítás.

UTIMOZDONYOK

14 légkörnyomásra, compound rendszer szerint szerkesztve.

Fa-, szén- és szalmatüzelésre! Gazdaságos üzem! Gőzcséplőgépek hajtására, tehervontatásra és szántásra alkalmasak.

A Magyar Királyi Államvasutak Gépgyárának Vezérügynöksége Budapest, Váci-körut 32.

Hely-telepek: Nagyvárad, Debrecen, Temesvár

ERDÉLYI GAZDA

AZ E. G. E. TAGJAI INGYEN KAPJÁK
ELŐFIZETÉSI ÁR: 1 ÉVRE 12 KORONA.
1/2 ÉVRE 6 KOR., EGY SZÁM 24 FILLÉR.

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYE
MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

SZERKESZTŐSEG ES KIADÓHIVATAL
KOLOZSVAR, ATTILA-UTCA 10. SZÁM.
:: A LAP TELEFON SZÁMA : 158.

TARTALOM:

Önálló eredeti cikkek:

Tultermelés — tejből. *Jászberényi András* 247
Mít kell tenni az erdélyi gazdának birtoka jövedelmesebbé tételére. *Kovácsy Béla* 248
Jegyzetek az állattenyésztési szakirodalomból. *Dr. Schandl József* 249
Védekezés a peronospora (szőlőrogya) ellen. *Schöppner Sámuel* 249

Vegyes közlemények

Kittüntetések. — Hibaigazítás. — A májusi eső. — A gazdákat váró Temesvár. — Az OMGE Allattenyésztési és Allategészségügyi szakosztálya. — Nemzetközi méhésznepok Pozsonyban. — Ragadós állatbetegségek. Stb. 250

Hirdetések.

A gazda nyári

szükségletei:

Arató- és fűkaszálo-gépek, a Magyarországi Nemzetközi Aratógép Társaság híres Mc Cormick gyártmányából,

gőz és motoros cséplő-gépek, rosták, trieurók, stb.

Egyéb gépek és anyagok: Alagsóvek, állatgyógy-szerek, állatnyirógépek, aszfalt és kátrányfedélpapírok, baromfitenyésztési requisitumok, építési anyagok, fedőeserép, halászati eszközök, kertészeti eszközök, kaptárak, meszelőgépek, műtrágyák, olajok, zsírok, peronospora permetező, rétgyalu, szénaforgatók és gyűjtők, szénkénegecskendők, permetezőanyagok és szénkénege, szivattyúk, szőlőtrágyák, szőlőmivelési eszközök, tejgazdasági és tejfeldolgozógépek, tüzelő felszerelések stb.

Tenyész és ígás állatok,

AZ

ERDÉLYI GAZDA TÁRSASÁG

utján

Kolozsvártt, Attila-utca 10. sz. alatt
személyesen, vagy levélileg, garantált minőségben,
kedvező feltételekkel,

leggyorsabban és

legolcsóbban

szerezhetők be.

3059

Tultermelés — tejből.

Ma még hiteltelenségnek tetszik, hisz a panasz éppen az, hogy a tejtermelés nem tud lépést tartani a fogyasztás emelkedésével s éppen ezért a tej ára hasonlatlanul magasabb, mint más országokban. Azt hiszem azonban, hogy éppen az erdélyi részeken hamarosan el fog következni az az idő, midőn a tejtermelés oly nagy lesz, hogy az többé a termelés helyén el nem fogyasztható s így annak más helyen való értékesítéséről kell gondoskodni.

Erdélynek a szarvasmarha tenyésztése most van átalakulóban. Az erőtermelés céljából eddig majdnem általánosan tenyésztett magyar erdélyi fajta napról napra fogy, helyét a bővebben tejelő pirostarka foglalja el. E mellett a magyar erdélyi fajtánál is, mint tenyész-cél a tejelés igen sok gazdaságban számításhoz vétetik s így remélhető, hogy e fajtának a tejelőképessége is fokozatosan javulni fog. De e mellett számításhoz veendő a számbeli gyarapodás is, mely természetesen mindazon helyeken bekövetkezik, ahol a tej jó áron értékesíthető, miután a szarvasmarha tenyésztés ily körülmények között jól szokott jövedelmezni.

A tultermelés tejből talán csak 5—10 év múlva fog bekövetkezni, de nekünk kötelességünk már most megtenni az intézkedéseket, hogy ez a bekövetkezendő helyzet gazdáinkat ne érje váratlanul, mindenki az ő termelvényét ezen időben is gazdaságosan értékesíthesse.

Mint ismeretes, a tejet nemcsak nyers tej alakjában lehet értékesíteni, hanem a könnyebben és messzebbre szállítható vaj, sajt alakjában is. Minden oly országban, vagy országrészben, hol tejtultermelés áll elő, vajat és sajtot készítenek, kezdetben talán gyengébb, később azonban folyton javuló minőségben s ezen tejtermékeket árusítják a nyerstej helyett. A vaj és sajt készítés a szarvasmarhatenyésztést meglehetősen jövedelmesebbé teheti, azonban csakis akkor, ha a készített tejtermék minősége kiállja a versenyt a világpiaccon bárhol beszerezhető ilyenmü

élelmiszerek minőségével. Ellenkező esetben a tejtermékeket vagy egyáltalán nem, vagy csak olcsón vásárolják s ez esetben a szarvasmarha tenyésztés deficitese vállalat lesz.

A tej tultermelés káros hatásának megakadályozására tehát csak egy mód van, a fölösleget vajjá és sajtá feldolgozni, ügyelve arra, hogy mindkét tejtermék minősége elsőrendű legyen, hogy azt a fogyasztók szívesen vásárolják.

Vajat és sajtot ma is készítenek Magyarországon, azonban minőség tekintetében ezen tejtermékek nem elsőrendűek. A szorosabb értelemben vett Magyarországon a sárvári tejgazdasági iskola és a magyaróvári tejkisérletli állomás hatása következtében már nagyobb gondot fordítanak a vajkészítésre, sok helyt tejsav kultúrával készítik azt, az erdélyi részeken azonban a nagy távolság következtében nincs meg ezen állami intézményeknek a hatása; itt a legtöbb helyen régi mód szerint, gyenge minőségű, gyorsan romló, szállításra alkalmatlan vajat gyártanak. Egy megfelelő szakiskolának és kísérletli állomásnak a hiánya még inkább érezhető Erdélyben a sajt készítésnél. Tehéntejből készült nevesebb sajtunk egyáltalán nincsen s minden oly kísérlet, hogy akár gazdaságokban, akár szövetkezetekben sajtot készítsenek, fiaskóval végződik. Juh sajtjaink, — négy, öt kivételével, a melyek jóságuk dacára még országos hírnévre sem tudnak vergődni, — nem nevezhető sajtoknak, hanem közönséges gomolyának, mely féláron értékesíti a tej literjét, a bivalytejnél pedig tökéletesen el vagyunk akadva, az ebből készült sajtok kesernyések, szappanos állományuak, élvezhetetlenek.

Ma talán az e téren való elmaradottságunknak káros hatása nem igen érezhető. Tehéntej termelésünk a fogyasztó piacok közelében nem oly nagy, hogy azt értékesíteni ne lehetne. A havasokon a tejelő marhák forszírozásával már ma is tejbőség van, de ezt még valahogy megisszák mokányjaink. Juhászatunknál a ráfizetésre már szinte hozzá vagyunk szokva s beletörődünk abba a gondolatba, hogy a szépségi turónak jobbnak, ke-

Legelőnyösebb beszerzési forrás!

Olajok, kenőcsök.
Cséplési szenek.
zsákok, ponyvák.
Tenyészállatok.

BIZOMÁNYI SERTÉSHIZLALÁS.
Fűkaszálok :: Aratógépek :: Répakapák.
Védő- és oltóanyagok (lépfene és sertésorbánc stb)
Sinapin vadrepce irtásra Clorbarium répabogár irtásra

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete, Budapest, V. ker., Alkotmány-utca 29. szám

resettebbnek kell lenni a mienknél. Hogy miért, azon nem gondolkodunk! A bivaly-tej feldolgozásával egy-egy lelkesebb gazda próbát tesz (Dr. Szentkirályi Ákos végzett a kolozsvári akadémián ilyen kísérleteket s prima sajtot állított elő. E kísérlet azonban pénzügyi okok következtében félbemaradt. Ugyancsak kiváló bivalyimperiált készítették ezelőtt 7.-8. évvel.) ezek a kísérletek azonban hamarosan abbahagyatnak s belefulladásuk körülbelül 100.000 fejős bivalyunk nyolc %-os tejébe.

Szeretjük Erdélyt, mint a magyar Svájcot említeni. Igazunk is lehet, mert ha a hegyeit nézzük, olyan mint Svájc. Termékeny földjei sokkal jobbak azénál s így igazán nincs semmi ok, hogy annál különbbé ne tehetnénk.

Mi azonban mindig akkor kapkodunk, mikor már baj van. Legelőket akkor javítunk, ha a marháink nem tudnak a meglévón megélni. Utat, vasutat akkor építünk, ha őserdőinkben rothadni kezd a fa. Vizet akkor szabályozunk, midőn minden termékeny völgyünket tönkretették az áradások. Így indulunk a tejjel is. Hajszoljuk, hogy legyen minél több s ha pár év múlva elérjük, hogy tejfölöslegünk lesz s egy részét önthetjük kifele, akkor aztán megindul a hadi tanács. »Meg kell változtatni a szarvasmarha tenyésztés irányát.« »Nem kell tejelő marha Erdélybe, mert a tejet nem lehet értékesíteni.« »Igyekezünk hus, avagy erőtermelő fajtát tenyészteni« stb. Pedig kellő időben gondolkodva milyen simán és minden rázkódtatás nélkül meg lehetne oldani a kérdést. Egy állami intézmény kellene, ahol kitűnő tejeink feldolgozásának tökéletesítésével foglalkoznának s az elért eredményeket megismertetnék a tejgazdaságokkal, azokat megtanítanák kifogástalan tejtermék készítésére. Egy állami intézmény kellene, ahol juhsajtok, juhturó, bivalysajt készítésével kísérleteznének s ahol olyan embereket nevelnének, akik országrészünkben szerteszét elhelyezve, jól dolgoznának fel akár tizszer annyi tejet is, mint most van. Csak az kellene, hogy ezt az állami intézményt már most sürgessük s már most állítsák fel, nem pedig akkor, midőn a gazdák tönkrementése fogja azt indokoltá tenni.

Jászberényi András,
gazd. akad. tanár.

Mit kell tenni az erdélyi gazdának birtoka jövedelmezőbbé tételére.

Irta:
Kovácsy Béla.

II.

Az elmondottakból most már a következőket lehet levonni:

1. *Az erdélyi birtokok jövedelmezősége fokozható volna azáltal, ha az ugartartás legalább 10%-kal leszállítatnák, a mi semmiféle különösebb nehézségekbe nem ütközne: ha meg van hozzá az akarat, akkor megtalálható a mód is. Nagyobb mennyiségű istálló trágya termelésre sem volna szükség ebből a célból, mert zöld ugar céljaira amugy is pillangós virágú növényeket használunk, amelyeket nitrogén gyűjtő képességükről jól ismerünk. A bibor here, a szösös bükköny, zabos bükköny, lóhere stb. képesítve vannak a legelőből nitrogént lekötöni s ez által a talajt nitrogénben gazdagítani.*

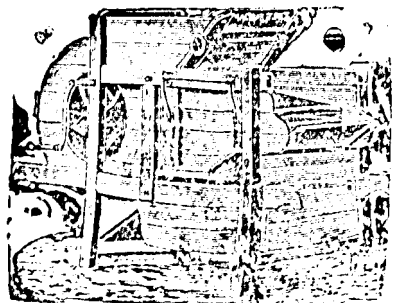
2. *Buzatermésátlagának fokozása céljából a talaj jó megművelésén kívül egyebet igazán nem lehet ajánlani, mint a szuperfoszfátnak kiterjedtebb alkalmazását. Sokan lesznek, akik ezen javaslatomért utógondolatok mellett megmosolyognak. De hát én erre csak azt válaszolom, hogy a mezőgazdasági kultúra legmagasabb fokán álló Belgium hektáronként 265.9 kg. műtrágyát használ el évente s buzatermésátlaga 23.62 q, Angolország 191.2 q műtrágyát használ el évente országos átlagban s buzatermése 22.10 q, a nagy német birodalom, birodalmi átlagban 184.2 kg.-ot használ s átlag termése 19.55 q buza, de minden tőlünk nyugatra fekvő, a mezőgazdasági kultúra előrehaladottabb fokán álló ország gazdái 8-10-szeresét használják el a Magyarországon felhasznált műtrágyának. Ha ezek mindannyia ezt célszerűnek, helyesnek és jövedelmezőnek találta, akkor miért ne volna a műtrágya jövedelmező Erdélyben is, amelynek e tekintetben helyzete sokkalta kedvezőbb, mint a magyar Alföldé, mert csapadék mennyisége nagyobb, egyenletesebben oszlik el s ennek következtében még a tavaszi kalászosok alá tavasszal alkalmazott műtrágya is feltétlenül termésfokozó hatással kell, hogy legyen. Ha az alkalmazott műtrágyával csupán ugyanolyan súlyu magtermés többletet ér el az erdélyi gazda, máris jelentékenyen emelte jövedelmét, mert míg a szuperfoszfát q-kénti ára nem több 9 koronánál, addig a buzának mai ára 24-25 korona körül ingadozik. Nem számítva tehát a szuperfoszfát által eredményezett szalma terméstöbbletet, sem annak utóhatását, hanem csupán ugyanolyan súlyu szemterméstöbbletet, máris legalább 150%-os jövedelmet adott a szuperfoszfátba fektetett tőke. Azonban éppen ott, ahol a talaj nitrogénben dus, miként az erdélyi talajoknál ezt a magas tengeri termésekből konstatálni lehet, az alkalmazott szuperfoszfát kétszeres-háromszoros súlyu magtermés többletet adhat s ennek következtében az elért haszon*

is a fentebb kiszámítottak többszöröse lehet.

Nem kell tehát a szuperfoszfát alkalmazásától idegenkedni, mert egyetlen gazdasági eljárás sincs, amelynek segítségével, oly kevés tőkebefektetéssel, oly rövid idő alatt, olyan nagy hasznot lehessen elérni, mint a szuperfoszfátoszással. Ha rá tudna helyezkedni Erdélyi gazdatársadalma arra az álláspontra, amelyre például Pozsony, Nyitra stb. megyék gazdaközönsége már ráhelyezkedett, hogy őszi búzát csak szuperfoszfátba vet, akkor nagyon hamarosan odaemelkedne ez országrész buza termésátlaga, ahol áll a másik nitrogéndus terület, a Duna-Tisza közének buzatermésátlaga.

3. *A tengeri termés Erdély nitrogénus talajaiban szintén jelentékenyen fokozható lenne azáltal, ha a mai harmados művelés helyett áttérne gazdaközönségünk a négyzetes művelésre, a kézi kapálás helyett pedig a lovakkal való kapálásra, miként azt a Dunántul ma már a kisgazda is megcselekszi. Ha a kisgazda területének kicsinysége miatt nem is térhetne át a négyzetes művelésre, de áttérhetne a fogatos művelésre, a tengeriét 60 cm.-es sorokba vetné. A lóval való kapálásnak — legyen a tengeri akár négyzetesen, akár 60 cm.-es sorokba vetve — nemcsak az az előnye, hogy sokkalta olcsóbb, mint akár a harmados, akár a napszámmossal való kapálás, de az az előnye is megvan, hogy a kapálás sokkalta sekélyebben történik, ennek következtében az oldalgyökerek jobban kifejlődhetnek, maga a növény jobban táplálkozhatik s ennek következtében erőteljesebb, nagyobb számu csövet terem, tehát nagyobb termést ad. Nagy gondot kellene fordítani a vetőmag nemesítésére, hiszen vannak ma már bőven termő kukorica fajták, amelyek Erdélyben is jól beérnek, a minő a bánkúti, bánáti, amelyeket ha sikerülne Erdélyben meghonosítani és sikerülne a lókapávali művelést behozni, rövidesen emelhető volna az országrészi termésátlag 3-4 q-val is.*

4. *Mindezekon kívül még egy nagy hibája van az erdélyi gazdának, az, hogy a tavasziak alá való szántást nem végzi el ősszel, hanem tavaszra hagyja. Ennek igen sokféle káros következménye van s mindaddig, amíg az erdélyi gazdák nem jutnak annak tudatára, hogy a tavasziak alá is okvetlenül ősszel kell megszántani a földet, nagy terméstöbbletekre ne számítsanak. Hátránya ennek a körülménynek mindenekelőtt az, hogy tavasszal az erdélyi gazda csak akkor kezd szántani, mikor a magyarországi gazda már vetni kezd s míg az erdélyi gazdánál hat hétig, két hónapig tart a tavaszi munka és többnyire még akkor sem tudja bevégezni, addig a magyarországi gazda 2-3 hét alatt elvégzi a tavaszi vetést. Az egész Királyhágón tül részben későn kerülnek a tavaszi magvak a földbe s természetesen ennek következtében nem adhatnak olyan nagy termést, mint a minőt adnának, ha idejében lennének elvetve. Ennek a körülménynek a következménye*

Ha ön meg akarja ismerni a legújabb
eredeti „KALMÁR“ rostát

sziveskedjék **árjegyzéket** kérni amellyel több oldalú anyagi és technikai előnyöket fog biztosítani gazdasága részére.

KALMÁR ZS. és TÁRSA gépgyára Hódmezővásárhely

Vezérképviselő: A m. kir. államvasutak gépgyárának vezérügynöksége, Budapest, V., Váci-körut 32

az is, hogy az erdélyi talajok rendkívül el vannak gyomosodva. Mondja is az erdélyi gazda, hogy csak az a föld adhat nagy termést, amely a gyomot is jól termi. Pedig a gyom éppen úgy a talajból táplálkozik, mint a kulturnövény, sőt ennél élelmesebb, tehát elszívja előle a növényi tápláló anyagokat s ennek következtében maga a gyom bőven terem, a kulturnövény azonban gyenge termést ad. Ha a tarlót az erdélyi gazda aratás után azonnal leforgatná s így az elhullott gyommagvakat csirázásra készítetné, majd pedig az őszi mély szántással a fejlődésnek indult gyomokat megsemmisítené, akkor évről évre veszítené földje gyomoságából s ezzel párhuzamosan emelkedne kulturnövényeinek termése. Végül a tarló szántás, az őszi mély szántás s a talajnak gyakori boronálása azért van szükség, mert a megszántott és ismételtlen is megboronált talaj a téli csapadék minden csepp vizét magába veszi, — a szántás és boronálás által megszakított talaj hajcsövesség pedig a talaj vízpárolgását akadályozza, amely kettős körülmény következtében az ősszel megszántott és boronált talajban még egy hosszú tavaszi szárazság után is kat. holdanként ezer és ezer hektoliterrel több víz van, mint abban, amely tarlóként állott télen át, amely ennek következtében a téli csapadékot nem itta fel, ellenben a talaj meg nem szakított hajcsövessége folytán az a vize is elpárolog, ami benne volt és ennek következtében termőképessége is sokkalta kisebb, mint az előbbié, mert hiszen jól tudjuk azt, hogy a növény csak olyan anyagokkal táplálkozhatik, amelyek vízben oldhatók. Az ősszel megszántott talajt azután tavasszal csak tárcsázni kell, vagy kultivátorral megjárítani, ami rendkívül gyors munka és ennek következtében a vetést egynegyed annyi idő alatt lehet elvégezni, mintha a talajt szántani is kellene s így tehát a magvak kora tavasszal kerülnek a talajba, korán indulhatnak fejlődésnek, ami szintén egyik feltétele a nagy termésnek.

Ezekben mondtam el nézetemet arra nézve, hogy miként lehetne Erdély gazdaságait rövidesen jövedelmezőbbé tenni; elmondtam pedig ezeket szülőföldem iránti tiszta szeretetből s azon szent meggyőződésből, hogy Erdély jobb sorsra érdemes földbirtokosai csak akkor küzdhetik ki magukat jelenlegi terhes helyzetükből, ha a legnagyobb szorgalommal és odaadással, akadályt nem ismerő vasakarattal viszik keresztül fenntebb megtett javaslataimat.

Jegyzetek az állattenyésztési szakirodalomból.

Irta:

Dr. Schandl József.

A tenyészbikák igázása tudvalevőleg nagyon rationalis eljárás, mert ily uton azoknak tenyészképességét sokáig megőrizhetjük. Az állandóan istállózott és a jászolhoz nyugózott állat elnehezedik s így gyengébb tehenekre nem alkalmazható, sőt elhízik, minek következtében

nemi ingere és termékenyítő képessége csökken; az elzárttság másrészt bizalmatlanná, ingerlékenyvé s ebből kifolyólag vaddá, sőt veszedelmessé teszi a bikát. Mindezen okok miatt sokszor igen értékes tenyész-egyedeket tulkorán mészárszékre kell adni. Hogy mekkora veszteség ez magán- és közszempontból, azt gazdák előtt bizonyítani felesleges.

Ugy a külföldön, mint hazánkban több modern gazdaság (pl. szászfenesi bér gazdaság) folytatja a tenyészvikák igázását. Legtöbb esetben az igázás csak a bikának konzerválását célozza. Másképp gondolkodott Rimpau a tőzegkultúrája révén híressé vált szakférfiu, ki gazdaságában csak bikákat használt igásállatul, mert úgy találta, hogy a bika gyorsabb és erősebb, mint az ökör.

Ha egy bikát be akarunk fogni, úgy azt lehetőleg egy éves kora előtt szoktasuk a járomhoz, mert idősebb korban már ez nagyobb fáradság árán is csak ritkán sikerül. A szoktatásnál csak lassu tempóban haladjunk, mert elhamarkodással csökönnyössé tehetjük. A kumetet eleinte az istállóban viselje, később az udvaron vezetgetés közben is reá tehetjük, majd az istrángok feszítésével nehezítsük a munkát, végre egy kipróbált ökör vagy igás-tehén (tanító mester) oldalán használjuk fel terhek vontatására. már a bika a nyugodt járáshoz és indításhoz törődött, akkor eljött az ideje annak, hogy esetleg két bikát fogjunk össze s velük rendszeres munkát végeztessünk. Így a bikák a reájuk visszaható kedvező befolyásait kivül — ingyen — igaerőt szolgáltatnak a gazdaságnak.

Betonból készült modern sertésoljaink könnyen tisztogathatók, alaposan dezinficiálhatók, de meg van ama lényeges hibájuk, hogy télen hidegek. Már pedig a malac a hideg ólban még a legjobb takarmányozás mellett se fejlődik. Eme — nálunk is sokszor tapasztalható — bajnak orvoslására elég egyszerű berendezést eszelt ki Rieman, itzehoci tenyésztő. Ő minden koca kutricájába egy vastag deszkából készült ládát helyez, melynek magassága csak 35—40 cm., mélysége 50—60 cm.³, alakja pedig téglá. A fekvő láda egyik szélesebb oldalfala nyitott, melyen keresztül a malacok a kutrica szabad teréről a ládába be- és kijárhatnak. A láda szalmával bőven meg van töltve. Az egymás mellé húzódo malacok melege így nem egykönnyen szabadul el, mert hiszen a szalmatömés és a vastag deszkaláda azt eléggé visszatartja. A láda védi a malacokat attól is, hogy anyjuk agyonnyomja őket. Mihelyt a malacok fejlettségük bizonyos

fokát elérték, a láda eltávolítható a kutricából és — a következő malacoztatásig — mésztejjel többször átmeszelve, jól dezinficiálható.

A D. L. G. elismerésre méltó buzgósággal karolja föl a »szegény ember tehenének« tenyésztése ügyét is. A tervszerű munka első feltétele természetesen az, hogy az akció vezetői a jelen állapotról hiteles képet nyerjenek. Evégett az egyesület a legkülönbözőbb német tartományokban próbafejéseket rendeztetett. Az adatok közül minket érdekel talán az, hogy a kecskék átlag 600—800 kg. tejet termelnek 3.2—4.3 % zsirtartalommal. Az egyedi ingadozások nem jelentéktelenek (legrosszabb fejősök cca. 320 kg., a legjobbak 1000—1100 kg. tejet adtak). A lactatio ideje átlag 280—300 nap. Nem ritka az oly kecske, mely évente kétszer ellik. (? Két évenként 3-szor. R.) A tej zsirtartalma és a tej mennyisége a kecskéknél se állanak fordított viszonyban.

Ha a tejtermelést a test-sullyal viszonyba állítjuk, akkor kitűnik, hogy a kecskék legnagyobb része tizszer annyi tejet termel évente, mint a mennyi test-sulya. A tehén erre nem képes, mert a legjobb tejelőfajtáknál is átlag 100 kg. élősulyra csak 500—600 kg. tejet lehet számítani.

Kár, hogy a feletett takarmány mennyiségét a beszámoló nem tünteti fel s így a valódi termelőképesség nem oly kifejezett!

Védekezés a peronospora (szőlőragya) ellen.

Irta:

Schöppner Sámuel ny. m. kir. szől. és bor. felügyelő
Dicsőszentmárton, 1914 május 18.

Erdélynek a két utolsó évben már körülbelül huszezer k. hold termő szőlője volt, ezek termésében mind a két évben a peronospora körülbelül 40 % kárt tett átlag évente. Azért használom az átlag szót, mert Celna, Magyarigen, Sárd és Krakkó községekben és közvetlen környékükön, szóval az erdélyi hegy-alján — mivel itt az altalaj köves, sőt helyenként sziklás és így kevés a kipárolgás és száraz a klimájuk — a peronospora igen kevés kárt szokott tenni. Ellenben Erdély más vidékein igen sokat, sőt helyenként, különösen az alsóbb fekvésű szőlőkben és olyan szőlőkben is, melyekhez nagyobb vizek — folyó, tó vagy mocsár közel van — vagy olyan szőlőkben, amelyek keskeny, alacsony, nem eléggé szellős völgyekben vannak, 100 % kárt is tett a peronospora.

Az erdélyi szőlősgazdák nagy részére egyúttal a két utolsó évben körülbelül legalább hatmillió korona pénzvesztéséget jelent.

Ez az óriási kártétel indított arra, hogy az érdeklődő szőlőbirtokosoknak a

Legnagyobb választék és legjutányosabb árban kapható: Divatos férfi ingek, alsó-nadrágok, gallérok, kszelők és tinom angol és francia zsebkendők. Női len és chiffon ingek, bugyirók, szoknyák, háló ingek és kabátok. Fiu és leánya fehérnemű minden nagyságban és minőségben állandó raktár.

Sárga Kristóf

utódai

fehérnemű, vászon és szőnyeg nagyraktára
KOLOZSVÁRTT, Deák Ferenc-utca 3. sz.

Telefonszám 567.

Mátrác, paplan, pokróc, valamint mindenféle ágyhuzat szakszerűen készítve, olcsó árban található. — Minden fajtájú és nagyságu szalon, ebédli és futószőnyeg, gyapju és csipkefüggönyök.

Amerikai önműködő ablak-rolletták egyedüli főraktára.

peronospora elleni védekezés körül szerzett sok évi tapasztalataim alapján, rövid, szerény tanácsokkal szolgáljak az alábbiakban:

Előre sietek kijelenteni, hogy a különleges klímánk következtében, a »Védekezés mikéntje« sokban eltérő kell hogy legyen attól, mint a hogyan az az ország más vidékein megkívántatik.

A védekezés karöltve kell hogy álljon egyfelől: a *permetezésből* (permetezni a leveleket, fürtöket és hajtásokat kell) és a *porozásból*, (porozni csak a fürtöket kell) másfelől pedig: hogy a szőlő legyen mindig *gaz-, burjánmentes* és a válogatás, egyéb zöld munkák, kötözés (ez mindig *lazán és szellősen* történjék) és csonkázás végeztessenek el mindig minél pontosabban.

A permetezéshez csak kékköves meszes vizet használjunk.

Porozáshoz pedig csak rézkén-port.

Csupán csak ezek a biztos és hatásos védekezőszerek, minden más szert mellőzzünk, bármilyen szép és praktikus indokolással is ajánlja azokat valaki.

Rendes körülmények között a permetezés és porozás a következő sorrendben végzendők:

1. Első permetezés.

Közvetlen a virágzás előtt (a virágzás Erdélyben június 5 és 10 között kezdődik) 8–10 nappal 1 százalékos rézgálicos (kékköves) meszes vízzel eszközlendő tehát május 28 és június 8. közötti időben. Se korábban, se később az első permetezést ne végezzük. A kékköves meszes vizet vincellér nyelven »kékköves víz«-nek hívják.

E permetezést megelőzőleg néhány nappal a szőlőt okvetlen meg kell válogatni, a jövő évi magfák ha elég hosszúak, lazán a karóhoz kötendők, a felesleges hajtásokat tőlőtörni és a fürtöket tartó hajtásokat ha ezek is elég hosszúak, a legfelső fürt felett három levélre vissza kell csipni. Mindezeket azért kell permetezés előtt elvégezni, hogy úgy a fürtök és a megmaradt hajtások, valamint a levelek is minden oldalról jól megpermetezhetők legyenek.

2. Első porozás.

Az első permetezés után 5–8 nappal a fürtök rézkénporral beporozandók. E munka csak azalatt végezhető kellő eredménnyel, amíg a harmat fel nem száradt, szóval míg a fürtök még nedvesek. Tehát mikor félig még van virradva, hogy sokat végezhesünk, már e munkához hozzá kell fogni.

3. Második permetezés.

Az első permetezés után 14–15 nappal újból kell okvetlen permetezni, de már ezuttal 1½ %-os kékköves vízzel. E permetezést megelőzőleg megint rendezendő a szőlő zöld munkája.

4. Második porozás.

A második permetezés után 5–8 nappal megint porozni kell a fürtöket.

5. Harmadik permetezés.

Ez július derekán, vagy huszadika körül végzendő, ugyancsak 1½ %-os kékköves vízzel. E permetezés előtt is a szőlő zöld munkája rendezendő.

6. Negyedik permetezés.

Ezt már csak szükség esetén kell megtenni augusztus tizedike körül, ugyan-csak 1½ %-os kékköves vízzel.

A kékköves víz elkészítése.

Az első permetezésnél 100 liter (10 veder) vízhez adunk 1 kilogramm rézgálicot (kékkövet) és 2 kilogramm oltott meszet.

A későbbi permetezéseknél pedig 100 liter (10 veder) vízhez adunk 1½ kilogramm kékkövet és 3 kilogramm oltott meszet.

A kékkő megfelelő mennyiségű vízben használat előtt legkorábban 1 nappal feloldandó. 5–6 óra alatt is össze törve hideg vízben is feloldódik, különösen tiszta folyó, patak vagy esővízben igen hamar oldódik. A meszet pedig rongyon vagy szitán át (folytonos keverés közben) hozzáadjuk a már részben felhígított kékköves vízhez.

Sok esetben az így elkészített kékköves víz perzsel úgy a leveleken, mint a fiatal fürtökön is, mert a mész a kékkő maró (főperzselő) hatását nem vette el. Ennek elkerülése végett igen célszerű ha használunk a kékköves víz elkészítésénél piros lakmusz papirost (a patikába 10 fillérért annyit adnak, hogy 2–3 évre is elegendő). E papir-igénybevételével megtudjuk, hogy mennyi meszet kell a kékköves vízhez hozzáadni, még pedig a következő módon: egy piros lakmuszpapirszeletet a kékköves vízbe mártunk, a mészből vagy mésztejből pedig folytonos keverés közben annyit, illetve addig adunk a kékköves vízhez amíg a piros lakmuszpapir-szelet meg nem kékül. Az így elkészített kékköves víz már nem perzsel.

Általános tudnivalók.

1. Sok rossz kékkő van forgalomban, ettől óvakodjunk. A jó kékkő színe sötét-kék. A legjobb kékkő a nagybocksói és az aussiggi.

2. Állott kékköves víz permetezésre nem használható.

3. A kékköves víz finom, ködszerűen permetezendő úgy a hajtásokra, mint levelekre és fürtökre is.

4. A levelek *felső és alsó* lapjai is megpermetezendők.

5. Jégverés után megint azonnal permetezni és porozni is kell!

6. Ha az eső lemosta a permetezést, azonnal újból permetezni kell.

7. A rézkénpor legyen finom, por-szerű állapotban, ha csomós, meg kell szitálni és a csomókat el kell távolítani. A csomókat összemorzsolni és felhasználni nem ajánlatos.

8. A rézkénpor a fuvókból (legjobbak a kézi fuvók) porfelhőszerűleg, finoman szórando ki. A fuvó végét nem szabad közel tartani a fürtökhöz.

9. Virágzaskor lehet permetezni és porozni is a szőlőben, sőt bármilyen munkát is végezhetünk anélkül, hogy annak káros következményei lennének.

10. Szárazabb, melegebb és magasabb fekvésű szőlőkben a porozás — feltevére, hogy pontosan végezzük a permetezést, a szőlő zöld munkáit és hogy gazmentesen tartsuk a szőlőt — felesleges.

Ez azonban az olasz rizling, muskotály és Chasselas fajokra nem vonatkozik, mivel magas, száraz és melegebb fekvésben is ezek fürtjeit a peronospora támadni szokta.

11. Fialát ültetvényeket 4-szer, esetleg ötször is meg kell permetezni.

12. Peronosporás időben nem szabad a csonkázással a szakkönyvekben előírt szekásos időt — augusztus közepét vagy végét — bevárni, hanem már júliusban, mikor is a karóhoz kötött hajtások hegyei lógnak lefelé, okvetlen csonkázni kell, még pedig jó rövidre, jó embermagasságra. Ezzel a szőlőt szellőssé, világosabbá tesszük és szárazabbá is, mert a harmat és az esővíz könnyebben felsikkad és így a peronospora terjedése csökkenni fog.

Igaz, hogy a korai csonkázás következtében a magfák felső rügyei kihajtanak és így még egyszer kell csonkázni, de ez már nagyon kevés munkával jár.

13. A legfontosabb az első és második permetezést a már említett időben alaposan megcsinálni.

Hátralékos előfizetőinkhez. Felkérjük azon előfizetőinket, akik előfizetési hátralékaik befizetésére 809—1914. szám alatt felhívást kaptak, hogy tartozásukat nyolc napon belül befizetni sziveskedjenek, mert különben a lap további küldését címükre beszüntetjük. — A kiadóhivatal.

VEGYES KÖZLEMÉNYEK.

— **Kitüntetések:** A király dr. Koós Mihály és dr. Lavotta József földmívelésügyi minisztériumi miniszteri osztálytanácsosoknak, továbbá dr. Kövess György miniszteri osztálytanácsosi címmel és jelleggel felruházott miniszteri titkárnak és Berzeviczy Zsigmond gazdasági főfelügyelői címmel és jelleggel felruházott gazdasági felügyelőnek, az 1912/13. évi elismerésük körül kifejtett buzgó szolgálataik elismeréséül, a harmadosztályú vaskoronarendet díjmentesen adományozta.

— **Hibaigazítás.** Lapunk előző számába két sajtóhiba csuszott be. Az egyik a 236. oldal első hasábján végződő, második cikkünknel fordul elő, melynek végéről kimaradt a cikk írójának: dr. Szentkirályi Ákosnak a neve. A második a 237. oldalon az Egyleti élet rovat első cikkének címében van, melynek utolsó szava elől kimaradt a »gazdasági« jelző.

— **A májusi eső.** Május első felében volt ugyan nagy eső is, de ezt korántsem lehet országosnak mondani. Sőt ellenkezőleg, éppen azon a mezőgazdaságilag legfontosabb tájon, az Alföld tulnyomó részén az eső most is még csak mulatóba járt. Szabadkától Szegeden, Szentesen, Püspökladányon, Debrecenben, Nyiregyháza, Tokajon át Beregszászig még 15 milliméter eső sincsen. Igen sok eső esett azonban a Kaposvárt Kassával összekötő vonattól nyugatra eső tájon, tehát az egész Dunántulón és a felvidéken. Eddig a legnagyobb esőértékek Bártfán és Fiumében találhatók. Van azután még egy kis hőcsapadékú vidék a szebeni havasokban és az északra hozzásimuló tájakon. III. Nagyenyed környékén járt a legnagyobb eső (96 mm. 5 nap). A hőmér-

Hofherr—Schrantz és Clayton—Shuttleworth Részvénytársaság gépgyár

3023

Erdélyrészi képvisellete, állandó nagy raktára

Babos és Társai vasnagykereskedésében Kolozsvárt, Deák Ferenc-utca 21.

séklet nagy vonásokban az eső eloszlását követte. A 25 mm. alatti esőterületen van aránylag a legnagyobb meleg, közel szabályszerű magasságban. A Dunántul azonban, különösen annak délnyugati végén, tetemes a hőhiány. Hasonló a helyzet a felvidéken is, amihez ezúttal még Sáros, Abauj, Borsod és Zemplén megyék is csatlakoznak feltűnő hűvös időjárásukkal. Melegebb, sőt közel szabályszerűen meleg idő ezen a tájon csak a Tiszától dél felé kezdődik. Erdélyben viszont a bővebb esőzés ellenére sem volt az idő érdemlegesen hűvösebb a szabályszerűnél, sőt akadnak vidékek, melyeken a tényleges hőmérséklet kevéssel felül is haladta a szabályszerű mértéket. Itt a mérsékelt enyhe eső és mérsékelt hűvösség minden esetre kedvező gazdasági helyzetet teremtett.

— **A gazdákat váró Temesvár.** A Magyar Gazdaszövetségnek Darányi Ignác elnöke alatt június 17-én tartandó nagygyűlésére a vendégváros Temesvár városa rendkívül nagy előkészületeket tesz. A város közgyűlése külön határozatban mondotta ki, hogy gondoskodik a nagygyűlésre érkező gazdák elszállásolásáról oly módon, hogy a gazdák részére, akik nem szállodákban szállnak meg, a közös elszállásolás a város összes iskoláiban történik ingyenesen. A Ferenc József-liget melletti vársánc területén több mint 6000 főnyi közönség számára fedett sátor s az ebéd céljaira szolgáló másik hasonló aranyu óriási sátor építkezése megkezdődött. A hatalmas társas ebéd ellátását a város, illetőleg a nagygyűlés rendező bizottsága husz temesvári jönevű vendéglősre bízta. A temesvári kereskedelmi és iparkamara legutóbb tartott ülésén elhatározta, hogy felhívást intéz annak idején a kereskedőkhöz a kirakatok díszesebb rendezésére, vetített képbemutatókat szervez és gondoskodik arról, hogy a város kereskedői előzékenyen szolgálják ki az érkező vendégeket. A kongresszus napján s annak színhelyén külön alkalmi posta- és távbeszélő hivatali létesítenek. A Magyar Gazdaszövetség már szétküldötte a nagygyűlésre szóló összes meghívókat s akik meghívót tévedésből nem kaptak, forduljanak a Magyar Gazdaszövetség (Üllői-ut 25. sz.) titkári hivatalához.

— **Az OMGE Állattenyésztési és Állategészségügyi szakosztálya** Zichy Tivadar gróf elnöklésével ülést tartott a Köztelken, melyen Konkoly-Thege Sándor dr. titkár napirend előtt szövegezte azt a gyakori panaszt, hogy a budapesti marhavásáron igen gyakran teljesen értéktelen és az állatok egészségére veszélyes szénát árusítanak, aminek következtében a gazdákat jelentékeny kár éri. A szakosztály Serbán János és az elnök felszólalása után elhatározta, hogy a mulasztás sürgős orvoslása érdekében átiratot intéz a székelyváros tanácsához. A napirend során előadó titkár javaslatára elhatározta a szakosztály, hogy felkéri a földművelésügyi minisztert a sérülékeny ojlások díjazásának rendeletileg való szabályozá-

sára, továbbá arra, hogy a mesterséges tápporokról közelmúltban kiadott rendelet hatályát terjesztette ki az eddig tudomásul vett szerekre is. Ezenkívül foglalkozott a szakosztály a Bácsbodrogmegyei Gazdasági Egyesület átiratával, melyben azon kívánság támogatására kéri az OMGE-t, hogy az állatdíjazásokon csak kis gazdasági egyesületi tagok vehessenek részt és csak azok kaphassanak díjakat. Mivel a díjakat legnagyobb részét az állam adományozza, a szakosztály a kívánság felett napirendre tért.

— **Nemzetközi méhésznapiak Pozsonyban.** A magyar, német és osztrák méhészek július hónap folyamán Pozsonyban tartandó vándorgyűlése és kiállítása nemcsak a méhésztársadalom nagy rétegének érdeklődését keltette fel, de a közgazdasági élet számos kitűnőségének pártfogását is biztosította a pozsonyi méhésznapiaknak. A kiállítás fővédnöke Ghillány Imre báró földművelésügyi miniszter. Védnökei Csernoch János dr. hercegprímás, Jankovich Béla közoktatásügyi miniszter, Zichy Aladár gróf v. b. t. t., az Országos Magyar Méhészeti Egyesület elnöke, Bujanovics Sándor főrend, az OMGE, és Darányi Ignác v. b. t. t. a Magyar Gazdaszövetség elnöke, Bartal Aurél Pozsonymegye és Pozsony város főispánja, Mailáth György gróf v. b. t. t., főrend, Brolly Tivadar kir. tanácsos, Pozsony város polgármestere, Pongrácz Frigyes gróf v. b. t. t., Pálffy Béla gróf a Pozsonymegyei Gazdasági Egyesület elnöke, Zselénski Róbert gróf v. b. t. t., Esterházy Miklós herceg, a Magyar Mezőgazdák Szövetkezetének elnöke és Zichy József gróf v. b. t. t. főispán. Egyébként úgy a vándorgyűlésre, mint a kiállításra napról napra több bejelentés érkezik. Sok száz méhész lesz ott Pozsonyban Németországból és Ausztriából, de mellettük erősen készülnek a magyarországi méhészek is, kik az összes eddigi vándorgyűléseken csak öregbítették a magyar méz- és méhtermékek jó hírét.

— **Ragados állatbetegségek.** A földművelésügyi miniszteriumhoz érkezett jelentések szerint emelkedett a múlt hét folyamán a lépfenével fertőzött községek száma 115-ről 151-re, a száj- és körömfájással fertőzöttek 229-ről 244-re, a bivalyvésszel fertőzöttek 4-ről 5-re, a sertésorbáncal fertőzöttek 99-ről 120-ra és a sertésorbánc fertőzöttek 397-ről 404-re. Csökkent ezzel szemben a veszettséggel fertőzött községek száma 261-ről 260-ra, a takonykórral fertőzöttek 54-ről 52-re, a juhhimlővel fertőzöttek 8-ről 5-re, az ivarszervi hólyagos kiütéssel fertőzöttek 72-ről 65-re és a rühkórral fertőzöttek 515-ről 492-re.

— **Az osztrák bortermelők és a must cukrozása.** A stájerországi egyesület borászati szakosztálya, mint a Budapesti Levelezőnek Grácból jelentik, e napokban tárgyalta az osztrák kormányknak azt a rendeletét, melyet a bortörvény végrehajtásának szigorítása tárgyában kiadott. Az ülésen résztvevők közül többen élesen támadták a kormányt a must cukrozásának lényeges megszorítása iránt s azt hangsúlyozták, hogy az új rendelet a legtöbb esetben lehetetlenné teszi a must és bor feljavítását. Minthogy pedig erre az osztrák borok nagy része rendszerint rá van szorítva, ennek szerintük az lesz az ered-

ménye, hogy az osztrák borkereskedelem borszükségletének legnagyobb részét ezen túl Magyarországból lesz kénytelen fedezni, ahol olyan erős és testes borokat kaphat, amelyek cukrozás nélkül is alkalmasak a könnyű és savanyu osztrák boorkkal való házasításra. Az osztrák földművelésügyi miniszteriumnak az ülésen jelen volt képviselője ezzel szemben kijelentette, hogy az új rendelet kibocsátására szükség volt egyrészt azért, mert a túl cukrozott dalmát borokat bojkottálták Magyarországon, másrészt pedig azért is, mert gyakran tényleg olyan mértéktelenül történt a cukrozás, hogy az osztrák kormány végre is szükségét látta annak, hogy ebben a kérdésben erélyesen járjon el. A gyűlés mindazonáltal azt határozta, hogy az új rendelet elleni panaszait a kormány elé juttatja.

A Dr. Borovszky-féle szagosított

BOROLIN

a világ legjobb és leghatásosabb házi-szere. A Borolin a fájdalmakat azonnal megszünteti.

Megrendelhető a Borolingyárban
Budapest, II., Margitakpart 45. sz.
Próbaüveg 50 fillér.

2702

— **A Cserhádi szobor leleplezési ünnepélyének** sorrendjét az Országos Magyar Gazdasági Egyesület megállapította. Az ünnepség június hó 20-án folyik le a magyaróvári gazdasági akadémia új székházának parkjában, ahol most helyezik el Horvay János művét. Kapcsolatban a leleplezési ünnepellyel az OMGE tanulmányi kirándulást rendez a magyaróvári kísérleti intézmények megtekintésére. Az érdeklődőknek Gyárfás József és Grabner Emil mutatják be a vezetésük alatt levő intézményeket és beható magyarázatokkal szolgálnak a folyamatban levő kísérletek felől.

— **Óvatosság a radioaktív műtrágyák használatánál.** A napisajtót nemrég bejárta az a hír, hogy Franciaországban rövid idő óta öröklött radioaktív ásványokat és kőzeteket hoznak forgalomba, amelyek igen jó eredménnyel használhatók fel műtrágyázási célokra. E hírekkel szemben a mezőgazdasági kísérleti állomások szövetsége szükségesnek tartotta figyelmeztetni a maga közönségét, hogy a radiumnak a kultúrnövények fejlődésére gyakorolt hatását a tudományos vizsgálat még fel nem derítette s ma még nem tudható biztosan, hogy ez a hatás előnyös-e, vagy pedig káros. Az Országos Magyar Gazdasági Egyesületnek még ugyan nem jutott tudomására, hogy hasonló trágyát a magyar gazdáknak nálunk is ajánlottak volna, de ezért figyelmezteti a gazdaközönséget, hogy mielőtt ilyen radioaktív műtrágyát vásárol, forduljon valamelyik mezőgazdasági kísérleti állomáshoz, esetleg küldje be az ajánlatokat és a műtrágyából mintát.

— **A halszállítványok biztos továbbítása.** Az Országos Halászati Egyesület kérelmet intézett a magyar királyi államvasutakhoz aziránt, hogy a nagyobb forgalmi vonalakon kellő intézkedésekkel biztosítsák a halszállítványok

Kitüntetések:

Arad	Pécs
Budapest	Pancsova
Belgrád	Szofia
Berlin	Szeged
Győr	Szalmár
Lovrin	Szalánka
Lugos	Temesvár
Nagybecskerek	Veszprém
Nagyvárad	Wien
Pozsony	Zenta

Fajbaromfi!

Fajbaromfi!

Keltető tojások!
Reitter Oszkár

főkapitány fajbaromfi gazdaságában

Nagybecskereken kaphatók Angliából hozott telivér fajtisza, legelsőrendű hófehér Or-

pington, hófehér Wiandotte (amerikai kitűnő téli tojók). Sárga Orpington, fekete Langsán, kendermagos Plumot Rocks tyuktojások, valamint hófehér óriás pekingi kacsas tojások darabja 60 fillér.

Rázásmentes faláda csomagolás ingyenes. Hazai és külföldi legelső és legnagyobb kitüntetések, 3064 **Állami nagy aranyérem.**

akadálytalan gyors szállítása és ez által ki-méltessenek meg a feladók attól, hogy szállit-mányaik a kinyújtott szállítási idő alatt elpusz-tuljanak, ami meg nem térülő nagy károsodást idéz elő. E megkeresés következtében a máv. igazgatósága értesítette az Országos Halászati Egyesületet, hogy a halszállitványok akadály-talan továbbítása iránt intézkedett. Intézkedett egyidejűleg az iránt is, hogy a legalább 1500 kg. súlyban szállításra kerülő élő-halszállit-mányokat tartalmazó kocsi az állomáso-pon, melyeken negyven percnél hosszabb ideig vesztegelni kénytelenek, amennyiben ezt a for-galmi viszonyok megengedik, tolatómozdony-hoz kapcsolassanak és ilyképpen mozgásban tartassanak. Ez intézkedés pontos végrehajtá-sáért első sorban a forgalmi szolgálattevő fe-lelős. Végül pedig utasította az igazgatóság az érdekelt személyzetet aziránt is, hogy a hidrobjonokkal, mint egyáltalán a halszállitó edényekkel úgy rakott, mint üres állapotban a legkíméletesebben bánjanak. Végül felkéri az igazgatóság az egyesületet, hogy a jövőben elő-forduló eseteket hozza tudomására.

— Magyarország borborgalma márciusban. A központi statisztikai hivatal által most közzétett márciusi füzet szerint a hordó-borbehozatal 38.682 métermázsát tett ki, ami körülbelül háromezer métermázsá emelkedést jelent. Viszont a hordóbor-kivitel 98.889 métermázsára rugott, ami 27.5 métermázsával több, mint az előző év hasonló hónapjában volt. Az egész hordóborbehozatal az idén csak 89.713 métermázsá (tavaly 123.955), holott a ki-vitel 212.091 métermázsá (tavaly 197.206) A mérleg tehát lényegesen a kivitel javára billent és az egyenleg 123 ezer métermá-zsa a tavalyi 75 ezerrel szemben.

— Magyarország halászata 1913-ban. A múlt esztendőben 9 új halászati társu-lat alakult. Ezzel a társulatok száma 92 lett, amelyek 294.540 hold közvizhalászát gondozták. Van az országban 90 tó-halgazdaság, összesen 10 ezer hold ki-terjedésben. Gyarapodott a le nem csa-polható tavakban üzött haltenyésztés is, melyeknek száma 98 és amelyeknek terü-lete a 10 ezer holdat szintén meghaladja. Állami pisztrángos telep 175 van, de ma-gánosok is szorgalmasan fáradoznak e téren, úgy hogy a magánköltetők száma 34 holdra emelkedett. Tavaly 3 millió se-bes-pisztráng ikrát, 2 millió szívárványos pisztráng ikrát, 70 ezer fogassüllő ikrát és 40 ezer tenyészrákot osztottak ki.

— Keresik a magyar juhoikat. A m. kir. kereskedelmi muzeum zürichi levelezőjének értesítése szerint az ottani piacon már hosszabb idő óta nagy érdeklődés mutatkozik a magyar juhok iránt. A muzeum levelezője jelenleg is egy nagyobb ajánlattételre kapott felhívást. Az

érdeklődőknek bővebb felvilágosítással kész-séggel szolgál az Erdélyi Gazda Társaság, a mely e tárgyban már sürgős megkeresést is intézett a m. kir. kereskedelmi muzeum igaz-gatóságához.

A LAPFELÜGYELŐ BIZOTTSÁG FELÜGYELETE MELLETT

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ

TOKAJI LÁSZLÓ

A LAP AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET TULAJDONA

SZŐLŐSGAZDÁK!

Rendeljek meg a peronoszpóra permetező-
ket és permetező anyagot!

A legjobb és legolcsóbb permetező-
ket, kénporozókat, szénkénkezőket
és egyéb szőlő- és gyümölcsészeti
gépeket és felszereléseket szállit: Az
ERDÉLYI GAZDA TÁRSASÁG
Kolozsvárott, Attila-utca 10. szám alatt.

Homlokzatok és belsőhelyiségek
meszelésére
a legjobb és a legtokéletesebb

2767 II.

Kimerítő ajánlatot és mintát szivesen küld:
LUTZ EDE és TÁRSA festékgyára
BUDAPEST, VII, ker., Örnagy-u. 4.

**A MAGYAR
JELZÁLOG HITELBANK**

KOLOZSVÁRI KÉPVISELŐSÉGE

(Jokai-u. 2. sz. I. emelet.)

FÖLDBIRTOKRA

és a nagyobb városokban fekvő

H A Z A K R A

15 évtől 65 évig terjedő törlesztéssel

LEGOLCSÓBB KÖLCSÖNÖKET NYUJT.

A jelzálogul felajánlott erdélyrészi ingatlanok értékére és a megsza-vazandó kölcsön összegére nézve

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET bizalmi férfiai adnak véleményt.

A KÉPVISELŐSÉG ELFOGAD
TAKARÉK-BETÉTEKET

és előnyösen kamatoztat.

Telefonszám 27.

2001

300 drb elsőrendű javított raeka
berbécs és anyajuh
eladó

Havasalji gazdaság Incsel,
u. p. Nagykalota.

3114 b

Eladó éves borjúkat,
ökörtinókat,
igás-ökröket és
4-6 éves szép bival-ökröket
keresünk megvételre.

Szives ajánlatokat
(legalább 8—12 párt kitevő mennyiségről)
Kérünk:

az

Erdélyi Gazda Társaság

Kolozsvár cimen — küldeni.

3035

Olcsón eladó

szép, egyenes fekvésű, bekerített
közel 700 □-öl területű üres

HÁZHELY Kolozsvár város
legszebb részében,

mindenhez közel, egészséges, jó levegőjű olyan helyen,
ahol a telek-érték évente 20%-al emelkedik. Nagy uri
családi ház, vagy bérpalota építésére kivá-
lóan alkalmas. Csupán biztos és jól gyümölcsöző
tőkeelhelyezésre is jó alkalom. Ér-
deklődőknek eladó címét meg-
mondja levélileg, szóval, vagy tele-
fonon (158. szám) is: a kiadóhivatal.

3034

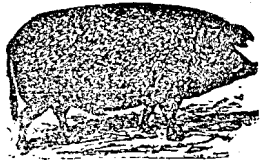

Dr. Gróf Teieki Domokos úr ömeltósága gerneszegi magyar erdélyi többszörösen kitüntetett tenyészetéből eladó 10 db részben idős, részben fiatal borjas vagy ellős tehén, 4 db hároméves üsző. Megkeresés esetén készséggel ad felvilágosítást: Gerneszeg, Marostordamegye, posta, vasut, távirda, telefon állomás.

Az Intéző.

3103

Kiváló mangalica anyáktól származó **Lincolnshirei keresztelésű** gyönyörűen fejlődött tenyésztésre kiválóan alkalmas 5 hónapos kan és koca malacok eiadók

ifj. **Gidófalvy István** dobokai gazdaságában, **Doboka** (Szolnok-Doboka megye).

3112

Eladó:

egy Höcker-féle félstabil jókarban levő 10 lóerejű gőzgép; továbbá egy nagy államvasuti 6-os nehéz

cséplőgarnitúra

lóherfejtő és Ásványi-féle szártépővel, valamint 1 drb lincolnshirei 3 éves kan és 1 drb koca, mindkettő tenyésztésre alkalmas.

Értekezhetni:

3194

Papp Kálmán nagybirtokosnál Somogyom (K.-Küküllőm.)

A LEGNAGYOBB ÁLLAMI ÉS ELSŐ DIJAKKAL KITÜNTETVE

Bogyay Gyula tájkertészete

tájkertész és kertépítő

BUDAPEST

Telefon 25—33. Kerttechnikai iroda: Telefon 25—33

2278

VII., Gizella-ut 15.

(Lakás: Stefánia-ut 1. szám.)

Gazdák Biztosító Szövetkezete

Alakult 1900-ban. Alakult 1900-ban.

Vezérképviselő: **Kolozsvár, Deák Ferencz-u. 35.**

Biztosításokat elfogad tűz és jégkár ellen, ugyszintén az ember életére a legkülönbözőbb módokozatok szerint, előnyös feltételek mellett. Az üzleteredményben a biztosított tagok díjarányukban részesülnek.

A lefolyt 12 év alatt a tagok hétszer részesültek az üzlet-leslelésekből. Közgyűlési határotat értelmében díjvisszatérítésben.

Biztosítási ajánlatok benyújtandók közvetlenül az igazgatósághoz, vagy az ország minden egyes helyén működő képviselők közvetítésével. Nyomtatványokkal és felvilágosítással minden irányban készséggel szolgál az igazgatóság.

Alapítványok kormány hozzájárulásával	2,527,980.— K
Tartalékok	3,357,603.— "
Biztosított tagjainak fennállása óta fizetett: tűzkárokból	10,740,000.— "
jégkárokból	5,042,000.— "
Biztosított érték tüzben 1912. évben	860,000,000.— "
jégben 1912. évben	63,000,000.— "
Életüzlet állománya	15,240,080.— "

A Gazdák Biztosító Szövetkezete társintézménye a

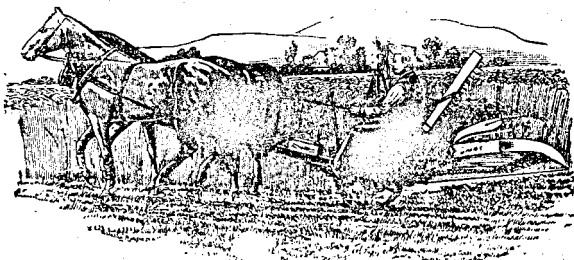
„GONDVISBLÉS” Országos Központi Segélyező Társulat

utján 100 koronától 1000 koronáig terjedő temetési segélybiztosítások, valamint havi befizetések ellenében 1000 koronáig terjedhető, leánykihasználási (önállóítási) segélybiztosítások eszközöltek. Legelőnyösebb népbiztosítás. E társulat kebelében minden közösségben önálló helyi csoportok szervezhetők jótékony célú működésel. Tájékoztatót készséggel küld bárkinek is a Társulat igazgatósága, Budapest, IX. Erkel-utca 20. sz. 20/8

Magyarországi Nemzetközi Aratógép Társaság

közismert legjobb és legelterjedtebb

Mc Cormick gyártmányu

Fűkaszaló gépei,

Acél szénaforgatói,

Acél szénagyűjtői,

„Sidedelivery” gyűjtő és forgató gépei,

Acél lókapái,

Marokrakó és kévekötő aratógépei

— a legnagyobb kedvezmények mellett —
megrendelhetők az

ERDÉLYI GAZDA TÁRSASÁG
Kolozsvár

(Attila-utca 10. sz.) cimen.

3110

A „Kosmos” szab. hornyolt aszfalt lemezt kiváló előnnyel alkalmazzák:

Nedves falak szárazzá tételére. Istállók, raktárak, gyárhelyiségek mennyezetének és padlásainak páramentesítésére. Fal vagy mennyezet borításánál alkalmazva **hőszigetelő hatásánál fogva** védelmül szolgál ugy a hideg, mint a meleg ellen. Megszünteti a rendkívül káros és egészségtelen lecsapódásokat (csepegést).

Fő szerepe, hogy az istállók mennyezet gerendáit örökre tartókká teszi és lehetővé teszi, hogy az istállók padlásán **gabonát, főképen pedig hogy télen csöves tengerit tartunk!**

A tengeri nem penészedik így meg és ami fő csiraképessége a fagytól nem szenved, mint a kasokban! — Alföldi uradalmakban mindenütt bevezetve! — Egy m² felület borításához való „Kosmos” anyag gyári ára 2-60 K. Mindenki felszerelheti!

Megrendelhető, használati utasítással együtt az

Erdélyi Gazda Társaság Kolozsvárt

cimen, hol a minták is megtekinthetők!

3106

Eladó 60 darab számfeletti 2—3 éves merinó-rambou lett **tenyészanya**

Kacsó Béla uradalmi intézőnél, **Tápióság.**

3114 a

Orpington

fajtyukok.

A kolozsvári állatkiállításán első díjjal díjazott

Orpington-törzstyukok eladók.

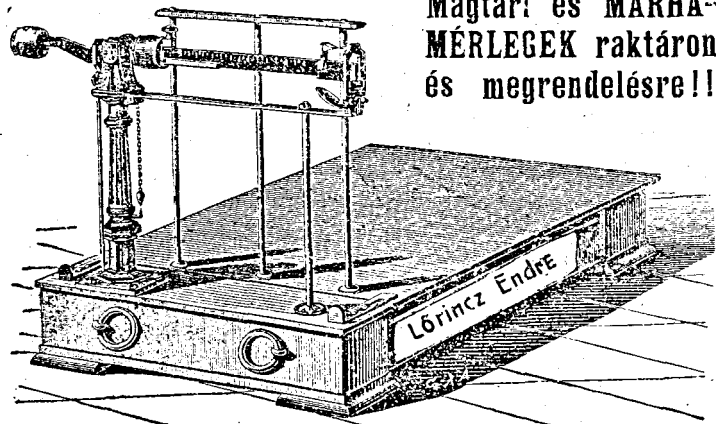
Erzsébet-út 13. szám.

PETREUS L. UTÓDA LŐRINCZ

KITŰNTETETT OKLEVELES MÉRLEGKÉSZÍTŐ, ÉPÜLET- ÉS MŰ-
LAKATOS, VAS- ÉS RÉZBUTORGYÁRTÓ.

KOLOZSVÁR,
HOSSZU-UTCA 26. SZ.

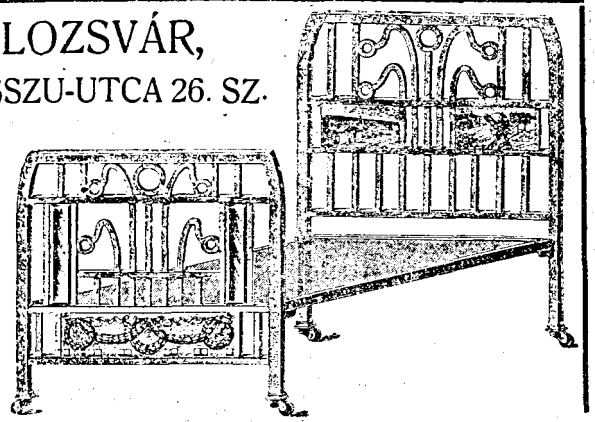
3111

**Magtári és MARHA-
MÉRLEGEK raktáron
és megrendelésre!!**

ELVÁLLAL :

Vas és fémből előállítható szak-
májába vágó minden munkát. Kór-
házak, szállodák, gazdaságok, is-
tállóak, tehenészetek stb. fa, vagy
fémbutorral való berendezését.
Folyósó, lépcső és sirrácok készí-
tését. Gazdasági és kerti kerítéseket
Kerti butorokat és sátrakat. Réz-
és vaságyakat és butorokat, stb.

Költségvetéseket és rajzokat kívánatára díjtalanul ad,
Pontos időre szállítás! Szolid és versenyképes árak!

Szakyszerű tökéletes munka!

MAGTÁRI ÉS MARHAMÉRLEGEI MINDEN MÁSNÁL JOBBAK ÉS OLCSÓBBAK!

**Zsákot,
Zsineget,
ponyvát, szőlőkötöző** fonalat vá-
sároljon a
32 év óta legmegbízhatóbbnak elismert
FISCHER-féle zsák- és ponyvagárban Budapest,
V., Nádor-utca 31-33. szám.
**Kévekötelek, PONYVAKÖLCSÖNZŐ-
intézet.** Kérjen ajánlatot!

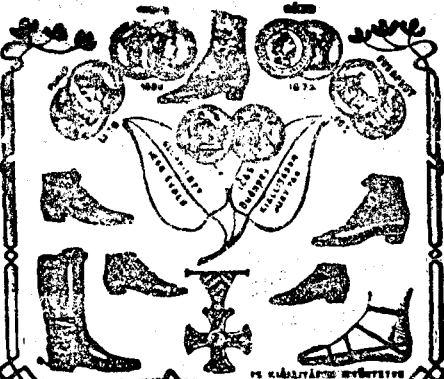
**Eladó
földbirtokokat keresünk!**

Részletes ajánlatok az
ERDELYI GAZDA TÁRSASÁG
címe
Kolozsvártt, Attila-utca 10. sz.
alá intézendők 3089

MATUTSEK JÓZSEF

KOLOZSVÁR, SZENTEGYHÁZ-UTCZA 3. SZ.

Fölhívja a n. é. közönség figyelmét előnyösen ismert, elsőrangu műhe-
yében a legjobb anyagból és legújabb divatszerint készült közkedveltségű
férfi és női cipőraktárára

2019
Megrendelés után készít ameri-
kai és francia, vagy bármily
tetszés szerinti faconu cipőket,
a legkényesebb igényeknek is
megfelelő kivitelben. — Vidéki
megrendelések pontosan és
gyors kivitelben mérték után,
de legbiztosabban egy használt,
a lábára találó cipő beküldésé-
vel eszközöltetnek. — Kiváló
tisztelettel: Matutsek József.

A KOLOZSVARI TAKARÉKPÉNZTÁR és HITELBANK Részvénytársaság

Kolozsvár, Mátyás király-tér 23. szám.

Erdély legnagyobb saját tőkével rendelkező magyar pénzügyintézete.

Alaptőkéje 2.000.000 korona teljesen befizetve.

Egyéb alapjai 1.302.692 korona 10 fillér.

Igazgatóság és központi irodák: Mátyás király-tér 23. sz. alatt az emeleten.

Váltóüzlete: Ugyanott.

Áruraktárai: A pályaudvar mellett Baross-tér 3. szám.

2004

Zálogházai: Király-utca 3. szám alatt.

Betétek elhelyezése takarékpénztári könyvecskére vagy folyószámlára előnyös kama-
tozás mellett eszközölhetők. A betéteket az intézet felmondás nélkül fizeti vissza.
Leszámitol váltókat, bel- és külföldi utalványokat, járadékokat, kisorsolt értékpapíro-
kat és egyéb értékeket.

Folyósít törlesztéses kölcsönöket 10-50 évig terjedő időre, már meglévő kölcsönö-
ket előnyösen konvertál. Vesz és elad értékpapírokat és idegen pénzeket vagy azok
vételét és eladását közvetíti. Sorsjegyek részletiv ellenében is beszerezhetők.

Előleget nyújt értékpapírokra folyószámlán vagy meghatározott lejáráttal.

Díjmentesen bevált szelvényeket és átvesz megőrzés végett értékpapírokat, betéti
könyvecskéket és egyéb értékeket nyitott letétként: esetleg lezárt és lepecsételt
csomagban is.

Utalványokat, hitelleveleket állít ki bármely külföldi piacra.

Árukra előleget ad, ha azok áruraktáraiba be vannak tárolva.

Áruraktáraiba áruk betárolását, kezelését és eladását elvállalja előnyös feltételek
mellett és azokat szakszerűen kezelteti.

Folyó év július hó 1-ére

földmivesiskolát végzett
nős, fiatal, erélyes, ma-
gyarul és románul beszélő
gazdasági ispánt
keresek felvételre

Gróf Haller Jenő

Küküllővár (Kisküküllőmegye).

3108

**Keresek
megvételre
jól menő vas-
szürke, vagy sárga
156--57 cm. magas
hámos lovat**

Br. Bálintitt Károly
Várhegy u. p.: Maros-
vásárhely. 3109

Szuperfoszfátot
és minden egyéb mü-
trágyaféléket ajánl a
Mütrágyát
Értékesítő
Szövetkezet

Budapest, V. kerület,
Fürdő-utca 8-ik szám.

2769

Az

ERDELYI GAZDA

kiadóhivatalánál megrendelhető könyvek:

ELADÓ ORSZÁG.

Irta:

Tokaji László
E. G. E. titkár.

Ára: 3 korona.

A 254 oldalra terjedő nagy birtokpolitikai és birtokforgalmi statisztikai mű tartalmazza az utóbbi tíz év alatti összes erdélyrészi földbirtok-forgalom részletes adatait.

A könyv tartalom-jegyzéke:

Eladó ország. (Bevezetés.) Adataink eredményei. A birtokpadás okai. Az állam feladatai. A társadalom sserepe és hivatása. Az 50 holdan felüli birtokok. Az 50 holdan aluli birtokok. Adataink eredete.

A könyv mindazok számára, akik az erdélyrészi magyarság helyzete és az erdélyrészi földbirtokpolitika kérdései iránt érdeklődnek — nélkülözhetetlen forrásmunka! —

A FALUSI NÉP GAZDASÁGI, TÁRSADALMI ÉS NEMZETI IRÁNYBAN VALÓ VEZETÉSE.

Irták:

Tokaji László, Dr. Konrádi Dániel,
Jászberényi András, Dr. Szász Albert
Dr. Seyfried Károly, Dr. Cséser Lajos.

Ára: 1 korona.

A 132 oldalra terjedő könyv az Erd. Gazd. Egylet múlt évi szociális kurzusának előadásait tartalmazza a következő fejezetek alatt: A falusi intelligencia szerepe a nép nemzeti és gazdasági vezetése tekintetében. A mezőgazdasági üzleti érzék és tudás fejlesztéséről. A szövetkezetek. Egészségügyi dolgokról. A kisgazdák peren kívüli jogvédelméről. A gazdakörökről.

— Azok, akik a magyar nép vezetésének nemes missziójára vállalkoztak, e könyvben mindenre kiterjedő, alapos és részletes utmutatást találnak. —

ROMÁNIA MEZŐGAZDASÁGI ÉS SZOCIÁLIS VISZONYAI.

Irta: **Barabás Endre.**

Ára: 1 korona.

A könyv 128 oldalon a következő főbb címeket tartalmazza: A romániai állapotok hatása hazánkra. Románia mezőgazdasága. A román falu. Romániai agrár-reformok. Törvény a mezőgazdasági pénzügyekről. Földművelő szövetkezetek. Az iszákosság elleni intézkedések. A romániai népoktatás seociális irányai. A romániai tanító szociális munkája. — Stb. stb.

— Rendkívül tanulságos munka, melynek elolvasása után egészen más színben látjuk a román faj kulturálságának fejlődését és mai fokát. —

Az erdélyi állattenyésztés fejlődése.

Irta: **Jakab László.**

Ára: 1 korona.

A 190 oldalas könyv teljesen hű képet adja Erdély állattenyésztésének az utóbbi évtizedek alatt. A műben rendkívül sok eredeti felvételű tenyészállat-fotográfia is van. Állattenyésztők könyvtárából e könyvnek nem volna szabad hiányoznia.

Irta: **Tokaji László.**

AZ ERDÉLYRÉSZI FÖLDBIRTOKPOLITIKA FELADATAIRÓL.

Ára: 50 fillér.

Földbirtokpolitikai tanulmány az erdélyrészi magyar szász és román erőviszonyokról.

GRÓF MIKÓ IMRE ÉS A MAGYAR FÖLD.

Ára: 50 fillér.

Irta: **Tokaji László.**

Gróf Mikó Imrének, Erdély Széchenyijének jellemrajza kapcsolatban a forradalom utáni idők és földbirtokviszonyok ismertetésével.

UJ HONFOGLALÁS ERDÉLYBEN.

Irta: **Tokaji László.**

Ára: 50 fillér.

Gyakorlati javaslatok az erdélyi magyar földbirtok megtartása céljából, különös tekintettel az erős magyarvidéki anyaországi nagybirtokok Erdélybe leendő áttelepítésének kérdésére.

Fenti könyvek, amíg a készlet tart, az árnak előzetes beküldése mellett megrendelhetők az **ERDELYI GAZDA** kiadóhivatalánál, Attila-utca 10 sz. alatt. — A könyvek bérmentve küldetnek meg. *Mind a hét könyv, egyszerre megrendelve 6 K-ért megküldelik.*

Fenti könyvek megrendelőinek, míg a készlet tart, kívánatra ingyen megküldi a kiadóhivatal még a következő fizeteket:

Gróf Bethlen István és Tokaji László előadóknak az 1913 évi szeptember 7-iki kolozsvári országos földbirtokpolitikai nagygyűlésen megtartott előadásait és Tokaji Lászlónak „Földbirtokpolitikai teendők” címen, az E. M. K. E. 1914. jan. 11-én rendezett nagy értekezletén, tartott előadását. 3051

ERDELYI GAZDA TÁRSASÁG

K. K. T. BEJ. CÉG.

TISZTÁN GAZDÁKBÓL (3 BELSŐ ÉS 12
KÜLSŐ TAGGAL) ALAKULT VÁLLALAT!

LEVÉLCIM:

ERDELYI GAZDA TÁRSASÁG
KOLOZSVÁRT, ATTILA-UTCA 10. SZ.

SÜRGÖNYCIM:

ERDELYI GAZDA

TELEFON 158.

Teljesen szakszerű vezetés mellett — külön e célra alkalmazott tisztviselői karral — kiválóan szolid elvek alapján foglalkozik a gazdaközönység minden produktumának értékesítésével és mindennemű szükségleteinek beszerzésével. —

Legelőnyösebb értékesítés céljából elfogad:

Termény, takarmány, bor stb. eladási megbízásokat.

Tenyész- és igásállatoknak eladásra való előjegyzését.

Birtok eladási, bérleti és jelzálog-szerzési megbízásokat.

Legelőnyösebb és legmegbízhatóbb beszerzési forrás:

Mindennemű fő- és mellékágazati mezőgazdasági gépek, felszerelések, eszközök, anyagok és műtrágyákra,

Háztartási gépek-, cikkek-, anyagok- és eszközökre. Mezőgazdasági háziipari készítmények,

Tenyész- és igásállatokat illetőleg, Ingatlanok- és bérleteknek megbízásból való vétele és szerzése.

Egyforma, alku nélkül nyújtandó magas kedvezmények minden gazdának!

3061

Erdélyi Gazda Társaság

Kolozsvár, Attila-utca 10. szám. — Telefonszám 158.

Megbízásból eladásra ajánl:

Földbirtokokat:

Megyében:

1.	900 kath. hold területű	Kolozs
2.	476 " " "	Szatmár
3.	43 " " "	Kolozs
4.	6000 " " "	Arad
5.	640 " " "	Nagyküküllő
6.	600 " " "	Tordaanyos
7.	900 " " "	Szatmár
8.	1600 " " "	Tordaaanyos
9.	70 " " "	Szolnokdoboka
10.	350 " " "	Szolnokdoboka
11.	100 " " "	Kolozs
12.	23 " " "	Hunyad
13.	100 " " "	Marostorda

Erdőbirtokokat:

1.	Erdélyben	10000 kath. hold területű erdő
2.	"	800 " " " "
3.	"	750 " " " "

Megbízásból keres megvétel céljából azonnalra cca 400—600 kat. holdas jó mezőségi.

vagy M.-Ludas—Maroscsapó vonalon fekvő birtokot.

Bérbead:

2600 holdat	Kolozs megyében
1800 " "	Kolozs megyében
1027 " "	Szolnok-Doboka megyében
446 " "	Kolozs megyében
600 " "	Kisküküllő megyében és
130 " "	Udvarhely megyében.

Szárított tengeri moslékot:

melyet úgy a tejelő, mint hizó és igás állatoknál a legjobb eredménnyel alkalmaznak.

Ezen kiváló takarmány nagy tápértéke mellett, még a legolcsóbbnak is mondható.

Egy próba megrendeléssel bárki meggyőződést szerezhet ezen takarmánycikk kiválóságáról. Megrendelhető már 2 métermázsától is

Állatokat u. m.:

200 darab racka bárányt,
Több száz havasi mételymentes racka anyajuhot!

Lovak.

Fejős berni — simmentháli tehének.

Sertések: Jorkshyreai és berkshyreai tájfajták stb.

Mezőgazdasági gépeket és eszközöket u. m.:

Fűkaszálok, szénagyűjtők, marokrakó és kévekötő aratógépek a közismert első minőségű **Mc. Cormick** gyártmányok, a legnagyobb engedményekkel!

Cséplőgép garnitúrák, a M. A. V. Gépgyár világhírű gyártmányai.

Trieurök,

Nyersolajmotorok,

Darálók,

Örlőmalmok,

Ekék,

Önítató berendezések és alkatrészek.

Kertészeti és gazdasági eszközök u. m.: acélások, kapák, kerti ollók és kések, lónyírógépek.

Műtrágyák.

3098

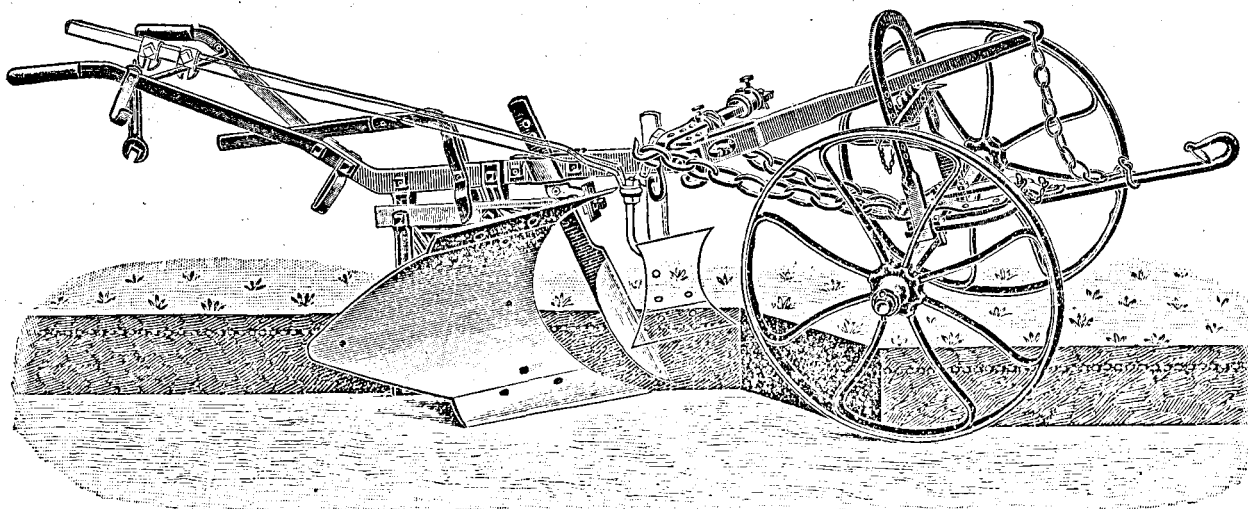
BCU Cluj / Central University Library Cluj

Az Eberhardt testvérek Ulmi ekegyárának Vezérképvisellete

felhívja a t. földbirtokos urak figyelmét

3107

egy-, két- és háromvasú válóókéire,

melyek a Kolozsvárt 1913 szeptember havában megtartott **kiállítson aranyéremmel lettek kitüntetve.** Ezen ekék rendkívül könnyen járnak, könnyen kezelhetők, kiváló szerkezetűek, tökéletesen fordítanak és porhanyítanak.

Kizárólagos vezérképviselő Erdély részére:

Láng Keresztély, Erzsébetváros

Legyen figyelemmel a „Vadkan” védjegyre!

Legyen figyelemmel a „Vadkan” védjegyre!